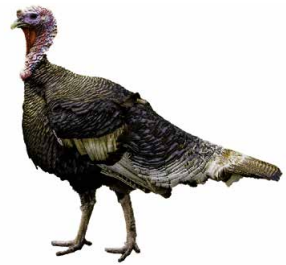

СЕРІЯ «ПОМІЧНИК ВИХОВАТЕЛЯ»

СВІЙСЬКІ ПТАХИ

*Навчально-методичний комплект:
16 предметних картинок
та методичні рекомендації*

КИЇВ
«ГЕНЕЗА»
2019

УДК 373.2
С24

СЕРІЮ ЗАСНОВАНО У 2013 РОЦІ

Навчальне видання

Серія «Помічник вихователя»

СВІЙСЬКІ ПТАХИ

Навчально-методичний комплект:
16 предметних картинок та методичні рекомендації

Упорядкування А. М. Короб, І. В. Борік

Відповідальна за випуск *А. М. Короб*
Технічний редактор *Ц. Б. Федосіхіна*
Комп'ютерна верстка *Л. О. Ємець*
Коректор *Л. І. Леуська*

Формат 60×90¹/₁₆. Ум. друк. арк. 0,50. Обл.-вид. арк. 0,45.
Вид. № 2055.

Видавництво «Гене́за», вул. Тимошенка, 2-л, м. Київ, 04212.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 5088
від 27.04.2016.

Свійські птахи : навч.-метод. комплект: 16 предм.
С24 картинок та метод. рек. / упоряд.: А. М. Короб, І. В. Борік. – Київ : Гене́за, 2019. – 16 предм. картинок + метод. рек. (8 с.). – (Серія «Помічник вихователя»).

ISBN 978-966-11-1036-5

Навчально-методичний комплект допоможе дорослим ознайомити малюка з довкіллям, поповнити словниковий запас дитини, розвинути її мовленнєві, сенсорні вміння, пам'ять тощо. У комплекті подано рекомендації щодо організації різноманітних форм та методів занять.

Для педагогів ЗДО, центрів розвитку та підготовки дітей до школи, батьків, гувернерів.

УДК 373.2

ШАНОВНІ ДОРΟΣЛІ!

Навчально-методичний комплект предметних картинок – простий і зрозумілий дидактичний матеріал для розвитку дітей двох–шести років. Під час гри з дитиною за допомогою предметних картинок Ви можете ознайомити малюка з предметами, їхніми назвами та властивостями, поповнити словниковий запас, розвинути сенсорні вміння дитини, пам'ять тощо.

Застосування предметних картинок дуже різноманітне: з ними можна бавити і водночас навчати, складати невеликі розповіді, використовувати як ілюстрації, навчати лічби, порівнювати зображення тощо. Заняття можна проводити індивідуальні чи в підгрупах, навіть у командах. Кількість варіантів – необмежена.

Видавництво випустило у світ десять комплектів предметних картинок за тематикою: *овочі; фрукти та ягоди; свійські тварини; дикі тварини; свійські птахи; дикі птахи; квіти; листя та плоди дерев; одяг; професії.*

Кожний комплект предметних картинок зібрано в окремий конверт-упаковку. На першій картці-сторінці зображено всі картинки, які є в цьому комплекті, та надруковано QR-код, за допомогою якого здійснюється перехід на сторінку сайта видавництва «Генеза», де розміщено короткі методичні рекомендації щодо занять-розваг з картинками.

Предметні картинки надруковано на цупкому картоні із заокругленими кутами для забезпечення малюка від травмування під час розваги. На лицьовому боці картки подано фотографічне зображення предмета, а на зворотному надруковано його назву. *Наголошуємо, що напис можна використовувати під час занять з тими дітьми, які виявили до нього зацікавленість чи вже обізнані з окремими буквами і знають, які звуки вони позначають.* Також їх можна використовувати для запам'ятовування (а потім розпізнавання) слова, до того ж необов'язково, щоб дитина могла прочитати напис по літерах (складах), вона може сприймати його цілісним, а потім розпізнавати в тексті серед інших слів.

Бажаємо Вам успіху та натхнення під час ігрових занять з дитиною. Нехай вони проходять в атмосфері задоволення і радості, розважають та, безумовно, сприяють гармонійному розвитку малюка.

Кілька рекомендацій щодо проведення ігрових занять з предметними картинками

Хоча, на нашу думку, в педагогічно-виховному арсеналі кожного дорослого є кілька розваг з використанням предметних картинок, ми вважаємо, не зайве нагадати декотрі з них, які за бажання можна застосувати під час заняття-розваги.

Ознайомте дитину із шістнадцятьма предметними картинками, що складають комплект «Свійські птахи»: *гусак, гуска, гусеня, індик, індичка, індиченя, качур, качка, каченя, павич, перепілка, півень, курка, курча, страус, фазан*.

З дітьми молодшого віку варто починати ознайомлення з декількома зображень свійських птахів, поступово збільшуючи перелік.

Для заохочення малюків запропонуйте їм відгадати загадки і знайти серед картинок відгадки. Наводимо для прикладу такі загадки:

Не цар, а в короні.
Не вершник, а зі шпорами.
(Півень)

Кругом бочки бігають клубочки.
(Квочка з курчатами)

У воді купалася,
А сухою zostалася.
(Качка)

Білий, як сніг,
Надутий, як міх,
Лопатами ходить,
А рогом їсть.
(Гусак)

Запропонуйте дитині скласти загадку або невелику розповідь самостійно.

Старшим дошкільникам можна розповісти **цікаві факти** про свійських птахів, приміром:

гусенята можуть плавати вже на другий день після народження;

страус – великий і сильний птах, який не вміє літати, але дуже швидко бігає;

пір'я *качок* покрите особливим жиром, тому ніколи не мокне;

павичі мають на хвості довге, дуже красиве, яскраве пір'я, а от у *пав* такого оздоблення немає;

на шиї і голові *індиків* та *індичок* немає пір'я.

Картинки доцільно використовувати як ілюстративний матеріал під час читання фольклорних та авторських літературних творів. За їх допомогою можна зацікавити дитину, налаштувати на сприйняття або допомогти пригадати зміст твору. Так, приміром, картинки із зображеннями півника, курочки можна використовувати під час читання українських народних казок «Курочка Ряба», «Колосок», «Зайчикова хатка», «Казка про котика та півника», «Бобове зернятко», «Бременські музиканти» Братів Грیمм. Можна вивчити (або згадати) з дитиною українську народну пісеньку «Два півники», проспівати її, попросити малюка відшукати головних героїв серед картинок, описати їхню зовнішність. Інший варіант: можете запитати дитину, які казки вона знає, у котрих головним героєм є півник або курочка.

Розвиваючи *практично-пізнавальні вміння*, запропонуйте дитині:

- з опорою на картинки назвати кожного птаха (*з новими найменуваннями ознайомлюйте малюка поступово*);
- на прикладі кількох картинок назвати й показати (*обвес-ти пальчиком*) основні частини тіла птаха, звертаючи увагу на особливі ознаки – гребінець, бороду, форму дзьоба, колір пір'я;
- уважно роздивитися картинки із зображеннями дорослих птахів та їхніх дитинчат і сказати, чим укрите тіло одних (*пір'ям*) і других (*пухом*);
- розповісти, хто доглядає свійських птахів, годує їх, на відміну від диких;
- згрупувати пташині сім'ї: покажіть дитині картинку з гусеням тощо і запропонуйте їй відшукати серед картинок його маму й тата;
- пограйте в гру «Так чи ні?»:
  - кури їдять зерно;
  - індик уміє плавати;
  - свійські птахи можуть літати, як і дикі;
  - півник має шпори;
  - у качки на лапах є перетинки;
  - їжу свійські птахи добувають самостійно;
  - живуть вони в лісі.

Для *логіко-математичного розвитку* запропонуйте дитині:

- на прикладі однієї картинки полічити й показати, скільки у птаха лап, крил, очей, дзьобів, хвостів;
- знайти серед розкладених перед нею картинок ті, на яких зображено дитинчат свійських птахів, полічити їх кількість (*гусеня, каченя, індиченя, курча – 4*);

- поклавши ліворуч дві картинки, праворуч – три, запитайте в дитини, де птахів більше і як зробити, щоб їх стало порівну (*поступово ускладнюйте завдання*);

- пограти в гру на розвиток просторової орієнтації «Хто куди дивиться?»: зображення птаха, який «дивиться» праворуч, покласти справа від себе, а який – ліворуч, відповідно зліва;

- визначити й розподілити на дві групи зображення птахів, які мають коротку і довгу шию (хвіст; лапи).

Покладіть перед дитиною посередині, до прикладу, зображення страуса, праворуч – гуски, ліворуч – курки, угорі – перепілки, унизу – качки. Запитайте в малюка, зображення якого птаха розміщено посередині, праворуч, ліворуч, угорі, внизу. (Також можна попросити дитину розкласти картинки відповідно до ваших вказівок: посередині, праворуч, ліворуч тощо). Інший варіант гри на просторову орієнтацію: розкладіть картинки у три ряди, по три птахи в кожному. Запитайте, хто вгорі, внизу, між, під, над; ускладнений варіант – у правому верхньому кутку, лівому нижньому тощо.

Для *розвитку пам'яті і уваги* можна пограти так: покладіть перед дитиною кілька картинок (відповідно до її віку та можливостей). Дайте час на запам'ятовування, потім попросіть відвернутися та заберіть одну картинку. Запитайте, якого птаха не стало. Можна зробити навпаки – додати картинку й запитати, що змінилося.

Розкладіть по три картинки у два ряди. Дайте дитині час для запам'ятовування. Потім переверніть картинки написами вгору. Запитайте, який птах розміщений першим (другим...) у певному ряду. Поміняйтеся з дитиною ролями.

Пограйте в гру «Упізнай птаха»: прикрийте півзображення аркушем паперу, запитайте в дитини, який птах сховався.

Для *розвитку мовлення* дитини можна грати так: «Я буду показувати картинки, а ти називай, кого бачиш (“Я бачу гусака, курку, фазана тощо”);

повтори, як гелгоче гусак, кукурікає півник, квокче курочка, белькоче індик тощо;

серед картинок обери ті, на яких зображено птаха, назва якого починається на звук [ф], [с];

закінчується на звук [к] ([р], [ч] тощо);

назви перший звук у слові ... ;

назви останній звук у слові ... ;

полічи звуки у словах *гусак, курча, страус* тощо;

скажи, який звук повторюється у слові *страус*;

з'ясуй, у назві яких свійських птахів є звук [р]; я покажуватиму картинку, якщо такий звук є, плескай у долоньки;

скажи лагідно: півник – півничок, курка – курочка, курча – курчатко, перепілка – перепілонька, гуска – гусонька, фазан – фазанчик тощо;

обери птаха, який тобі найбільше подобається, і розкажи, що ти про нього знаєш;

опиши, який півник (*будь-який інший птах*);

придумай невелику розповідь (казку, віршик) про одного чи декількох птахів (з опорою на картинку)».

Як ви переконалися, варіантів використання предметних картинок дуже багато. Сподіваємось, що наведені приклади стануть у пригоді під час ігрових занять з дошкільниками та надихнуть на створення нових розвивальних вправ з предметними картинками для дітей.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. *Богуш А. М., Гавриш Н. В.* Розвиток мовлення дітей старшого дошкільного віку: навчально-методичний посібник. – К.: Генеза, 2014. – 160 с.
2. *Богуш А. М., Гавриш Н. В.* Розвиток мовлення дітей п'ятого року життя: навчально-методичний посібник. – Київ: Генеза, 2017. – 184 с.
3. *Богуш А. М., Гавриш Н. В.* Розвиток мовлення дітей четвертого року життя: навчально-методичний посібник. – Київ: Генеза, 2019. – 104 с.
4. *Богуш А. М., Гавриш Н. В.* Розвиток мовлення дітей старшого дошкільного віку: навчально-методичний комплект: посібник із 216 предметних картинок за 18 тематичними групами. – К.: Генеза, 2014.
5. *Богуш А. М., Гавриш Н. В.* Розповідаємо разом. Навчання молодших дошкільників розповідання за сюжетними картинками / Навчально-методичний комплект для дітей молодшого дошкільного віку: методичний посібник та 12 картин. – Київ: Генеза, 2016.
6. *Ганна Бєленька, Олена Половіна.* Дошкільнятам про світ природи: діти п'ятого року життя. – Київ: Генеза, 2016. – 98 с.
7. *Бєленька Г. В., Науменко Т. С., Половіна О. А.* Дошкільнятам про світ природи: старший дошкільний вік: навчально-методичний посібник. – К.: Генеза, 2013. – 112 с.